

Lunds kommunala funktionsrättsråd

Tid och plats 2025-03-11 klockan 18.00–21.00, ajournering klockan 19:38–20:00, Kristallen, Höjdpunkten

Beslutande

Ledamöter

Björn Abelson (S), Ordförande
Ann-Margreth Olsson (S), Ledamot, ASN
Nils Hellström (L), Ledamot, ASN
Camilla Johansson (S), Ledamot, BSN
Johan Lambreus Mattsson (MP), Ledamot, BSN
Gustav Wenning (M), Ledamot, TN
Gareth Lewis (L), Ledamot, TN
Joakim Vasiliadis (L), Ledamot, SN
Kerstin Vikner (S), Ledamot, KU
Tommy Johansson (MP), Ledamot, KU
Mai Almén, HSO
Mats-Peter Nilsson, HSO
Lars A Ohlsson, HSO
Gerd Johansson, HSO
Jonas Bredford, HSO
Petra Stegle, HSO
Jeanette Persson, HSO
Lillemor Broman, HSO
Ferenc Molnar, Lundabygdens dövas förening
Ann-Christin Fast, Synskadades riksförbund
Ingela Schånberg, Rädda barnen

Övriga närvarande

Övriga

Johanna Davander, kommunikationsdirektör, kommunkontoret
Jenny Black, kommunikationsstrateg, kommunkontoret
Joana Ivarsson Vitorio, strateg på hållbar tillväxt, kommunkontoret
Katja Olsson Westin, nämndsekreterare, kommunkontoret

Justerare

Mai Almén

Justerare			Utdragsbestyrkande
-----------	--	--	--------------------

Paragrafer § 1–6

Tid och plats för justering Digital signering tisdagen den 18 mars 2025 klockan 13:00

Underskrifter

Sekreterare

_____
Katja Olsson Westin

Ordförande

_____
Björn Abelson (S)

Justerare

_____
Mai Almén

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Beslutande organ

Lunds kommunala funktionsrättsråd

Sammanträdesdatum

2025-03-11

Paragrafer

§ 1–6

Anslaget sätts upp

Anslaget tas ned

Protokollets förvaringsplats Kommunkontoret, Brotorget 1

Underskrift

_____
Katja Olsson Westin

Justerare			Utdragsbestyrkande
-----------	--	--	--------------------

Innehåll

§ 1 Val av justerare samt beslut om tid för digital justering av protokollet	4
§ 2 Godkännande av föredragningslistan	5
§ 3 Digital tillgänglighet i Lunds kommun	6
§ 4 Aktuellt från Lunds kommun	10
§ 5 Aktuellt från nämnder och styrelser samt arbetsgrupper	11
§ 6 Övrigt	13

Justerare			Utdragsbestyrkande
-----------	--	--	--------------------

§ 1 Val av justerare samt beslut om tid för digital justering av protokollet

Beslut

Lunds kommunala funktionsrättsråd beslutar

- att utse Mai Almén (HSO) att, jämte ordföranden, justera protokoll från dagens sammanträde, samt
- att justeringen ska äga rum digitalt tisdagen den 18 mars 2025 klockan 13.00.

Justerare			Utdragsbestyrkande
-----------	--	--	--------------------

§ 2 Godkännande av föredragningslistan

Beslut

Lunds kommunala funktionsrättsråd beslutar

- att flytta upp ärende 5. Aktuellt från Lunds kommun till ny punkt 4,
- att lägga till punkten "Koordinatorstöd" under punkten Övrigt, samt
- att med dessa ändringar godkänna föredragningslistan.

Justerare			Utdragsbestyrkande
-----------	--	--	--------------------

§ 3 Digital tillgänglighet i Lunds kommun

Kommunikationsdirektör Johanna Davander och kommunikationsstrateg Jenny Black från kommunikationsavdelningen på kommunkontoret besöker funktionsrättsrådet och ger en sammandragning av undersökningen Svenskarna med funktionsnedsättning och internet (SMFOI).

Följande information från undersökningen delges rådet:

Bakgrund om undersökningen

- Startade 2017 och genomförs vartannat år. Undersökningen är den största i sitt slag och viktig eftersom den också visar skillnader mellan olika grupper med funktionsnedsättning.
- Undersökningen har gjorts av Begripsam och Centrum för klinisk forskning i nära samarbete med funktionsrättsrörelsen. I studien jämförs personer med och utan funktionsnedsättning för att förstå digitala klyftor i samhället.

Användning av Internet

- Många personer med funktionsnedsättningar är digitala och använder sociala medier mer än andra grupper. Digitala tjänster erbjuder fördelar som sociala kontakter, ökad självständighet och enklare än den fysiska världen.
- Användningen skiljer sig mycket mellan olika grupper men också individuellt. En person kan vara digitala i vissa sammanhang, men inte i andra.

Svårigheter att använda internet

- Personer med funktionsnedsättning tycker det är svårare att använda internet än jämförelsegruppen. Vanliga utmaningar handlar om att söka information, navigera, använda tjänster, förstå innehåll, hantera lösenord och störande design. Många behöver regelbundet hjälp.
- De grupper som har störst svårigheter är personer med intellektuell funktionsnedsättning, personer med svårigheter att läsa, skriva, räkna och kommunicera samt blinda.

Komplexa tjänster är utmanande

- Ju mer komplexa tjänsterna är, desto större blir skillnaderna i användning mellan personer med och utan funktionsnedsättning.

Justerare			Utdragsbestyrkande
-----------	--	--	--------------------

- Tjänster som består av flera steg och kräver legitimering är särskilt utmanande. Svårigheterna är framför allt kopplade till dålig utformning och krångligt språk eller att tjänsterna inte fungerar med uppläsande hjälpmedel.
- Appar har ofta större tillgänglighetsproblem än webbsidor.

Känsla av delaktighet eller utanförskap

- Betydligt mindre känsla av delaktighet hos personer med funktionsnedsättning, särskilt de med intellektuella funktionsnedsättningar och lässvårigheter.
- Många känner sig delvis delaktiga. Det kan bero på att det finns tjänster man inte alls klarar av att använda eller att det finns allt färre alternativ och man tvingas vara digital i fler situationer.

Tryggheten behöver öka

- Det finns en ökad risk att råka ut för brottsliga handlingar på nätet, vilket leder till förändringar i beteende och minskad användning. Många är oroad över detta, vilket skapar rädsla och minskad användning.
- Viktigt att se till att användarna kan känna sig trygga och säkra. Många uttalar också en önskan om att få möjlighet att lära sig mer.

Slutsatser

- Digitaliseringen är viktig för att ge medborgarna hög service. Men det finns en risk att viktig samhällsservice inte används som det är tänkt när alla inte kan använda den. Särskild risk att de personer som har de största behoven av offentlig service är de som minst använder den.
- Viktigt att inte se personer med funktionsnedsättning som en homogen grupp, utan istället tänka på att det finns många olika förutsättningar och behov.
- I arbetet med att skapa bättre digital service bör vi ha fokus på dem som har det svårast. Ofta är det dålig design som skapar hinder och det har denna gruppen lättare att upptäcka.

Jenny Black och Johanna Davander informerar sedan hur man i Lunds kommun arbetar främjande för mer tillgängliga digitala lösningar i kommunen. Rådet får bland annat följande information:

- Digital tillgänglighet är en rättighetsfråga och handlar om demokrati och delaktighet på lika villkor. Viktigt att fler kan använda vår digitala service och genom att arbeta med digital

Justerare			Utdragsbestyrkande
-----------	--	--	--------------------

tillgänglighet blir det bättre och enklare för alla målgrupper. Vi behöver också se till att vi uppfyller lagkraven inom området.

- Vi ska tänka på mångfalden och skapa förutsättningar att göra rätt från början för att slippa göra kostsamma anpassningar i senare skeden. Utöver personer med funktionsnedsättning är det också viktigt att tänka på äldre och personer som inte har svenska som förstaspråk.
- Kommunkontoret stöttar kommunens gemensamma processer inom upphandling, IT-förvaltning, kommunikation och beslut/ärenden. Arbetar med att tydliggöra vad verksamheten behöver inom digital tillgänglighet, varför det är viktigt och hur arbetet ska genomföras.
- Kommunens arbete med digital tillgänglighet är ett långsiktigt förbättringsarbete som berör många delar av verksamheten. Viktigt att öka kunskapen och ge stöd, samt arbeta med användarinvolvering.

Parallellt med presentationen får rådet möjlighet att ställa frågor. Följande frågor ställs och besvaras:

- Rapportens resultat baseras på svar från olika grupper. Hur har man gjort urvalet för dessa grupper? Som svar får man att det dessvärre saknas officiell statistik att utgå från och att forskarna som tagit fram rapporten till största del baserat rapporten på svar från grupper de tidigare arbetat med eller på annat sätt varit i kontakt med inom sitt arbete.
- Man märker ofta som synskadad att fokus för exempelvis en webbsida eller app oftast är att visuellt ska se bra ut och att funktionen och användarvänligheten många gånger då blir lidande. Varför skapar man inte hemsidor och liknande som har en enklare layout med mer fokus på funktionen?
- Varför åtgärdar inte Lunds kommun det man vet fattas på exempelvis hemsidor, så att dessa blir tillgängliga för alla? Som svar får man att kommunens verksamhet är väldigt bred och mångsidig med många olika och komplexa tekniska system. Trots att man gjort många förbättringar på flera områden är det ett tidskrävande arbete och många gånger svårt att hinna med i den takt som efterfrågas av medborgarna.
- Hur är det för de medborgare som inte har BankID? Som svar får man att på samtliga av kommunens sidor och digitala system så kan man välja ett annat alternativ än BankID.

Punkten avslutas med en gemensam diskussion där rådet lyfter bland annat följande punkter:

Justerare			Utdragsbestyrkande
-----------	--	--	--------------------

- Digitaliseringen går många gånger för fort och resultatet blir då att det som skapas inte är tillgängligt för alla.
- I rapporten står det bland annat att det många gånger är svårt för olika grupper att söka efter information samt vara källkritisk kring informationen. Det har även visat sig att den anpassade skolan har minst tillgång till digital utrustning utav alla elever. Hur ska dessa elever få möjlighet att lära sig hur man söker information samt är källkritisk när de inte ens får samma möjligheter att använda digital utrustning som andra elever?
- Har kommunen tänkt undersöka hur det ser ut i den anpassade skolan i Lund, gällande det som lyfts som bristfälligt i rapporten?
- Har man tillgång till internet på kommunens LSS-boenden? Som svar får man att man inte är helt säker men att man just nu håller på att se över kommunens förberedelse för kris- och krigstider, och att tillgången till internet är en viktig del i detta arbete.
- Det skulle behövas ett extra digitalt stöd ute på kommunens LSS-boenden. Det som finns är stödet på biblioteken men det är inte tillräckligt.
- Samtliga som söker försörjningsstöd i kommunen förväntas göra detta via olika digitala webbplatser. För att göra detta krävs både kunskap, digital utrustning och internet. Det är därför viktigt att kommunen tillgodoser detta till samtliga medborgare.
- Många saknar mejl och sociala medier, vilket ett digitalt stöd från kommunen hade kunnat stötta med. Det är därför väldigt viktigt att de som arbetar med att öka kunskapen kring det digitala är medvetna om vilken målgrupp man genomför utbildning för och kan anpassa utbildningen för målgruppen.
- Det finns mycket problematik gällande bedrägeri via mejl och sociala medier. Hur arbetar Lunds kommun med detta, för att motverka? Som svar får man att kommunen arbetar proaktivt med detta, både för sina medarbetare och innevånare, bland annat genom utbildningsinsatser för olika målgrupper. Det är däremot en mycket svår och stor fråga som kräver fortsatt arbete.
- Hur går utvecklingen gällande välfärdsteknologin? Som svar får man att detta arbete primärt bedrivs av de berörda förvaltningarna, exempelvis inom vård- och omsorgsförvaltningen, och inte kommunövergripande via kommunkontoret.

Jenny Black och Johanna Davander återkommer mejledes med svar på de frågor man inte kunde svara på under mötet.

Justerare			Utdragsbestyrkande
-----------	--	--	--------------------

§ 4 Aktuellt från Lunds kommun

Rådet samordnare Joana Ivarsson Vitorio och rådets ordförande Björn Abelson (S) informerar rådet om aktuell i Lunds kommun. Bland annat får rådet information om:

- Återrapportering av uppdrag om arbetsgrupper i Lunds kommunala funktionsrättsråd - beslut i kommunstyrelsen 12/2.
- Rådet får nulägesinformation om uppstarten gällande arbetsgruppen samhällsbyggnad. Arbetet är på gång och inbjudan kommer skickas ut snart.
- Rådets samordnare Joanna informerar om och förtydligar arbetsområdet för de tjänstepersoner som är kopplade till rådet.
- Besök från Myndigheten för delaktighet i Lunds kommun. Myndigheten kommer möta förtroendevalda och tjänstepersoner i kommunen och är på besök under våren och hösten.
- Revidering av reglerna för medel avsatta för genomförande av planen för delaktighet och jämlikhet för personer med funktionsnedsättningar. Arbetet har precis påbörjats och kommer i sin revidering involvera funktionsrättsrådet. De nuvarande reglerna antogs 2019.

Justerare			Utdragsbestyrkande
-----------	--	--	--------------------

§ 5 Aktuellt från nämnder och styrelser samt arbetsgrupper

Barn- och skolnämnden

Nämndens årsanalys, alltså en redovisning för hur föregående verksamhetsår gått, har varit uppe för beslut i nämnden. Nämnden och verksamheten håller sin budget mot prognos.

Barn- och skolförvaltningen har ny förvaltningsdirektör, vilket är Dennis Hjelmsström.

Fråga uppkommer om nämnden fått information om resultat från LUNK, för anpassad grundskola, vilken genomfördes under hösten. Representanterna från nämnden är inte säkra på om de fått information om resultatet.

Tekniska nämnden

Nämnden har genomfört ett temamöte gällande regnstrategi, alltså hur man i kommunen kan förbereda sig inför kraftig nederbörd. Man arbetar även med kommunens krigsorganisation, alltså civilförsvaret i kommunen.

Rådet skickar med tekniska nämnden att även fundera kring kommunens krigsorganisation för hörsel- och synnedsetta.

Kommunstyrelsen har gett tekniska nämnden i uppdrag att bland annat skapa pop-upp verksamheter för medborgarna runt om i staden.

Kultur- och fritidsnämnden

Projektet Främja hälsan har haft en avrapportering för nämnden. Projektet har nu ett år kvar.

Information ges även om det så kallade kamratkortet, vilket nyttjas av många i kommunen och innebär att man har möjlighet att ta med en extra person som stöd när man besöker vissa verksamheter och liknande i kommunen. Förslag har nu uppkommit att kortet ska innefatta fler verksamheter, vilket både nämnden och förvaltningen var positiva till.

Ny hörslina ska nu vara i bruk på Stadshallen.

Ett Lundaförslag gällande lokal samlingslokal för sociala aktiviteter har också varit uppe för beslut, vilket nämnden biföll.

Föreningarnas representanter i funktionsrättsrådet lyfter bland annat:

Rådet lyfter den stora problematiken gällande tillgängligheten till och i den projekterade nya byggnaden på Skryllegården.

Justerare			Utdragsbestyrkande
-----------	--	--	--------------------

Hissen på stadshallen fungerar fortfarande inte att åka självständigt i om man inte har tagg och betalautomaterna till toaletterna i stadshallen är inte tillgänglighetsanpassade.

Toaletterna i stadsparken är låsta för allmänheten. Vad tänker byggnadsnämnden göra gällande detta?

Rådet ger information om att Boverket under 2024 haft en kampanj gällande information till kommunerna kring "Enkelt avhjälpna hinder". Rådet undrar vad byggnadsnämnden har gjort eller tänker göra för att se till att sådana hinder åtgärdas. Rådet informerar även om att kommunen har tillsynsskyldighet i frågan.

Fråga uppkommer även gällande tjänsten som tillgänglighetsrådgivare i kommunen och vad som händer med den, är den tillsatt?

Information från övriga nämnder och arbetsgrupper bordläggs till nästkommande möte med funktionsrättsrådet, på grund av tidsbrist vid innevarande möte.

Justerare			Utdragsbestyrkande
-----------	--	--	--------------------

§ 6 Övrigt

Punkten bordläggs till kommande möte med funktionsrättsrådet.

Justerare			Utdragsbestyrkande
-----------	--	--	--------------------